

ANEKS

API (*Application Programming Interface*) – interfejs programistyczny aplikacji pozwalający na wyszukiwanie i pobieranie rekordów z baz danych.

Bibliographic data science – postawa badawcza charakteryzująca się wykorzystaniem metod statystycznych i zaawansowanych technologii informatycznych (*data science*) do badania zestawów danych bibliograficznych pochodzących od różnych dostawców.

Dane badawcze – dokumenty w formie cyfrowej, inne niż publikacje naukowe, gromadzone lub produkowane w ramach działalności badawczo-naukowej i wykorzystywane jako dowody w procesie badawczym bądź też powszechnie akceptowane w środowisku naukowym jako konieczne do weryfikacji poprawności ustaleń i wyników badań.

Dane bibliograficzne – opisy bibliograficzne dokumentów tworzone w postaci cyfrowych rekordów i zgodnie z normami bibliograficznymi oraz standardami.

Deskryptor – słowo lub grupa słów, które opisują treść tekstu w katalogach bibliotecznych i systemach wyszukiwania informacji.

Digitalizacja – nadanie postaci cyfrowej rękopiśmiennym lub drukowanym dokumentom i publikacjom poprzez skanowanie.

DOI (*Digital Object Identifier*) – cyfrowy identyfikator dokumentu elektronicznego (na przykład książki, artykułu) przypisany do niego na stałe.

Hipermediacja – jedna ze strategii remediacji, charakteryzująca się tym, że widoczne są cechy starego i nowego medium, polegająca na większym wykorzystaniu możliwości oferowanych przez nowe medium.

Immediacja – jedna ze strategii remediacji, polegająca na tym, że cechy starego medium stają się niewidoczne dla odbiorcy.

MARC (*Machine-Readable Cataloging*) – format służący do zapisu i wymiany danych bibliograficznych w postaci elektronicznej, wykorzystywany w katalogach bibliotecznych i bazach bibliograficznych.

Menedżer bibliografii – program komputerowy służący do gromadzenia opisów bibliograficznych i zarządzania bibliografią, umożliwiający generowanie opisów bibliograficznych w dowolnych stylach cytowania, tworzenie w tekście przypisów bibliograficznych oraz bibliografii załącznikowej.

Metadane – ustrukturyzowane informacje opisujące i ułatwiające odnalezienie, identyfikację, wykorzystanie lub zarządzanie zasobami wiedzy.

Międzynarodowy Znormalizowany Opis Bibliograficzny ISBD (*International Standard Bibliographic Description*) – standard rejestracji bibliograficznej służący do opisu wszystkich rodzajów publikacji, opracowany przez Międzynarodową Federację Stowarzyszeń i Instytucji Bibliotekarskich IFLA (*The International Federation of Library Associations and Institutions*).

Otwarte dane badawcze (*Open Research Data*) – zarchiwizowane zbiory danych badawczych, które wytwarzane są w ramach badań naukowych, udostępnione za darmo do ponownego wykorzystania.

Protokół Z39.50 – protokół służący do wyszukiwania i pobierania informacji z baz danych, wykorzystywany przez biblioteki do wymiany danych bibliograficznych.

RDF (*Resource Description Framework*) – metoda pozwalająca na opis zasobów internetowych służąca ich przedstawieniu w taki sposób, by były zrozumiałe dla komputerów i nadawały się do przetworzenia przez programy komputerowe. RDF pozwala opisać zasób przy użyciu wyrażenia składającego się z trzech elementów: podmiotu, orzeczenia/przedykuatu (własność) i dopełnienia/obiektu (wartość).

Relacyjna baza danych – rodzaj bazy danych, w której przechowywane są powiązane ze sobą dane.

Remediacja – proces zastępowania starszego medium (druku), zapożyczenia i reorganizacji jego wybranych cech przez nowsze medium (programy komputerowe, aplikacje internetowe).

Retrokonwersja – przeniesienie opisów bibliograficznych dostępnych w postaci analogowej (w drukowanej bibliografii, na kartach bibliotecznych) do bazy danych.

Słownik kontrolowany – ustalona lista nazw osób, instytucji, terminów itp. służących do klasyfikacji materiałów w bazie danych, na przykład kartoteka haseł wzorcowych.

SQL (*Structured Query Language*) – strukturalny język zapytań wykorzystywany w bazach danych, za pomocą którego można zaprogramować w bazie danych działania takie jak na przykład zarządzanie danymi, modyfikowanie, wyszukiwanie czy pobieranie.

Tag (znacznik) – znak lub słowo kluczowe stosowane w bazach danych, przypisane do fragmentu informacji, na przykład do tekstu.

Trwały identyfikator (*Persistent Identifier*) – sekwencja znaków umożliwiająca jednoznaczne i trwałe identyfikowanie obiektu, z którym jest powiązana.

URI (*Uniform Resource Identifier*) – standard umożliwiający identyfikację zasobów internetowych.

VuFind – oprogramowanie o otwartym kodzie źródłowym (użytkownicy mogą go używać, zmienić oraz rozpowszechnić bez ograniczeń i w dowolnym celu) służące do tworzenia katalogów bibliotecznych.